

آزمون یار

حقوق جزای عمومی و اختصاصی

مجموعه پرسش‌های میکرو طبقه‌بندی شده

- همراه با متن کامل قانون مجازات اسلامی مصوب ۹۲ با آخرین اصلاحات تا ۱۴۰۴
- شامل سوالات آزمون‌های کانون وکلا، مرکز وکلا، قضاوت، کارشناسی ارشد و دکتری، سردفتری
- دارای پاسخنامه کاملاً تشریحی و مستند به رفرنس شماره صفحه منابع اصلی حقوق جزا
- تحلیل هر چهار گزینه و ذکر علل رد گزینه‌های نادرست
- طبقه‌بندی سوالات و ارائه نشانگر اهمیت سوالات در مباحث جزایی
- پرهیز از سؤالات تألیفی جهت جلوگیری از ارائه سوالات غیراستاندارد

حمید قهرمانی

مدرس حقوق کیفری - وکیل پایه یک دادگستری

فهرست مطالب

کتاب اول: کلیات (مواد ۱-۲۱۶)

۱۸	بخش اول: مواد عمومی (مواد ۱-۱۳)
۴۰	فصل دوم - قلمرو اجرای قوانین جزائی در مکان (مواد ۳-۹)
۵۳	فصل سوم - قلمرو اجرای قوانین جزائی در زمان (مواد ۱۰-۱۱)
۵۹	فصل چهارم - قانونی بودن جرایم، مجازاتها و دادرسی کیفری (مواد ۱۲-۱۳)
۶۳	بخش دوم: مجازات ها مواد (۱۲۱-۱۴)
۶۴	فصل اول - مجازاتهای اصلی (مواد ۱۴-۲۲)
۷۸	فصل دوم - مجازاتهای تکمیلی و تبعی (مواد ۲۳-۲۶)
۹۷	فصل سوم - نحوه تعیین و اعمال مجازاتها (مواد ۲۷-۳۶)
۱۰۵	فصل چهارم - تخفیف مجازات و معافیت از آن (مواد ۳۷-۳۹)
۱۱۹	فصل پنجم - تعویق صدور حکم (مواد ۴۰-۴۵)
۱۲۷	فصل ششم - تعلیق اجرای مجازات (مواد ۴۶-۵۵)
۱۴۴	فصل هفتم - نظام نیمه آزادی (مواد ۵۶-۵۷)
۱۴۷	فصل هشتم - نظام آزادی مشروط (مواد ۵۸-۶۳)
۱۵۲	فصل نهم - مجازاتهای جایگزین حبس (مواد ۶۴-۸۷)
۱۷۱	فصل دهم - مجازاتها و اقدامات تأمینی و تربیتی اطفال و نوجوانان (مواد ۸۸-۹۵)
۱۹۴	فصل یازدهم - سقوط مجازات (مواد ۹۶-۱۲۱)
۲۲۱	بخش سوم: جرایم (مواد ۱۳۹-۱۲۲)
۲۲۲	فصل اول - شروع به جرم (مواد ۱۲۲-۱۲۴)
۲۵۰	فصل دوم - شرکت در جرم (ماده ۱۲۵)
۲۵۸	فصل سوم - معاونت در جرم (مواد ۱۲۶-۱۲۹)
۲۸۲	فصل چهارم - سردهستگی گروه مجرمانه سازمان یافته (ماده ۱۳۰)
۲۸۵	فصل پنجم - تعدد جرم (مواد ۱۳۱-۱۳۵)
۳۱۵	فصل ششم - تکرار جرم (مواد ۱۳۶-۱۳۹)
۳۲۹	بخش چهارم: شرایط و موانع مسئولیت کیفری (مواد ۱۴۰-۱۵۹)
۳۳۰	فصل اول - شرایط مسؤولیت کیفری (مواد ۱۴۰-۱۴۵)

۳۴۳	فصل دوم - موانع مسؤولیت کیفری (مواد ۱۵۹-۱۴۶)
۳۷۵	بخش پنجم: ادله اثبات در امور کیفری (مواد ۲۱۳-۱۶۰)
۳۷۶	فصل اول - مواد عمومی (مواد ۱۶۳-۱۶۰)
۳۷۷	فصل دوم - اقرار (مواد ۱۷۳-۱۶۰)
۳۷۷	فصل سوم - شهادت (مواد ۲۰۰-۱۷۴)
۳۷۷	فصل چهارم - سوگند (مواد ۲۱۰-۲۰۱)
۳۷۷	فصل پنجم - علم قاضی (مواد ۲۱۳-۲۱۱)
۳۷۹	بخش ششم: مسائل متفرقه (مواد ۲۱۶-۲۱۴)
۳۸۱	بخش هفتم: مکاتب کیفری

کتاب دوم: حدود (مواد ۲۸۸ - ۲۱۷)

۴۱۴	بخش اول: مواد عمومی (مواد ۲۲۰-۲۱۷)
۴۱۵	فصل اول: مواد عمومی (مواد ۲۲۰-۲۱۷)
۴۱۷	بخش دوم: جرایم موجب حد (مواد ۲۸۸ - ۲۲۱)
۴۱۸	فصل اول - زنا (مواد ۲۳۲ - ۲۲۱)
۴۲۳	فصل دوم - لواط، تفریض و مساحقه (مواد ۲۴۱ - ۲۳۳)
۴۲۴	فصل سوم - قوادی (مواد ۲۴۴ - ۲۴۲)
۴۲۵	فصل چهارم - قذف (مواد ۲۶۱ - ۲۴۵)
۴۳۱	فصل پنجم - سبّ نبی (مواد ۲۶۳ - ۲۶۲)
۴۳۳	فصل ششم - مصرف مسکر (مواد ۲۶۶ - ۲۶۴)
۴۳۶	فصل هفتم - سرقت (مواد ۲۷۸ - ۲۶۷)
۴۴۱	فصل هشتم - محاربه (مواد ۲۸۵ - ۲۷۹)
۴۴۲	فصل نهم - بغی و افساد فی الارض (مواد ۲۸۸-۲۸۶)

کتاب سوم: قصاص (مواد ۴۷۷ - ۲۸۹)

۴۴۶	بخش اول: مواد عمومی (مواد ۳۸۰-۲۸۹)
۴۴۷	فصل اول - اقسام و تعاریف جنایات (مواد ۲۹۵-۲۸۹)
۴۵۸	فصل دوم - تداخل جنایات (مواد ۳۰۰-۲۹۶)
۴۶۳	فصل سوم - شرایط عمومی قصاص (مواد ۳۱۱ - ۳۰۱)

۴۷۰	فصل چهارم- راه‌های اثبات جنایت (مواد ۳۴۶- ۳۱۲)
۴۷۳	فصل پنجم- صاحب حق قصاص (مواد ۳۶۷- ۳۴۷)
۴۷۹	فصل ششم- شرکت در جنایت (مواد ۳۷۴- ۳۶۸)
۴۸۱	فصل هفتم- اکراه در جنایت (مواد ۳۸۰- ۳۷۵)
۴۸۵	بخش دوم: قصاص نفس (مواد ۳۸۵- ۳۸۰)
۴۸۹	بخش سوم: قصاص عضو (مواد ۴۱۶- ۳۸۶)
۴۹۰	فصل اول- موجب قصاص عضو (مواد ۳۹۲- ۳۸۶)
۴۹۲	فصل دوم- شرایط قصاص عضو (مواد ۴۱۶- ۳۹۳)
۴۹۵	بخش چهارم: اجرای قصاص (مواد ۴۷۷- ۴۱۷)
۴۹۶	فصل اول- مواد عمومی (مواد ۴۳۵- ۴۱۷)
۴۹۹	فصل دوم- اجرای قصاص نفس (مواد ۴۳۸- ۴۳۶)
۴۹۹	فصل سوم- اجرای قصاص عضو (مواد ۴۴۷- ۴۳۹)

کتاب چهارم: دیات (مواد ۷۲۸- ۴۴۸)

۵۰۲	بخش اول: مواد عمومی (مواد ۵۴۸- ۴۴۸)
۵۰۳	فصل اول - تعریف دیه و موارد آن (مواد ۴۵۱- ۴۴۸)
۵۰۳	فصل دوم - ضمان دیه (مواد ۴۵۳- ۴۵۲)
۵۰۴	فصل سوم - راههای اثبات دیه (مواد ۴۶۱- ۴۵۴)
۵۰۴	فصل چهارم - مسئول پرداخت دیه (مواد ۴۸۷- ۴۶۲)
۵۱۳	فصل پنجم - مهلت پرداخت دیه (مواد ۴۹۱- ۴۸۸)
۵۱۴	فصل ششم - موجبات ضمان (مواد ۵۳۷- ۴۹۲)
۵۲۵	فصل هفتم - تداخل و تعدد دیات (مواد ۵۴۸- ۵۳۸)
۵۲۷	بخش دوم: مقادیر دیه (مواد ۷۲۸- ۵۴۹)
۵۲۸	فصل اول - دیه نفس (مواد ۵۵۷- ۵۴۹)
۵۳۰	فصل دوم - قواعد عمومی دیه اعضاء (مواد ۵۷۵- ۵۵۸)
۵۳۲	فصل سوم- دیه مقدر اعضاء (مواد ۶۷۰- ۵۷۶)
۵۳۳	فصل چهارم - قواعد عمومی دیه منافع (مواد ۶۷۴- ۶۷۱)
۵۳۳	فصل پنجم - دیه مقدر منافع (مواد ۷۰۸- ۶۷۵)
۵۳۴	فصل ششم - دیه جراحات (مواد ۷۱۵- ۷۰۹)

۵۳۵	فصل هفتم - ديه جنين (مواد ۷۲۱ - ۷۱۶)
۵۳۵	فصل هشتم - ديه جنايت بر ميت (مواد ۷۲۸ - ۷۲۲)

کتاب پنجم: تعزيرات و مجازات‌های بازدارنده (مواد ۷۲۹ - ۴۹۸)

۵۳۸	فصل اول - جرايم ضد امنيت داخلي و خارجي کشور (مواد ۵۱۲ - ۴۹۸)
۵۴۴	فصل دوم - اهانت به مقدسات مذهبي و سوءقصد به مقامات داخلي (مواد ۵۱۵ - ۵۱۳)
۵۴۴	فصل سوم - سوءقصد به مقامات سياسي خارجي (مواد ۵۱۷ - ۵۱۶)
۵۴۵	فصل چهارم - تهيه و ترويج سکه قلب (مواد ۵۲۲ - ۵۱۸)
۵۴۸	فصل پنجم - جعل و تزوير (مواد ۵۴۲ - ۵۲۳)
۵۶۲	فصل ششم - محو يا شکستن مهر و پلمپ و سرقت نوشته‌ها از اماکن دولتي
۵۶۲	فصل هفتم - فرار محبوسين قانوني و اخفای مُقَصِّرین (مواد ۵۵۴ - ۵۴۷)
۵۶۴	فصل هشتم - غصب عناوين و مشاغل (مواد ۵۵۷ تا ۵۵۵)
۵۶۶	فصل نهم - تخريب اموال تاريخي، فرهنگي (مواد ۵۵۷ - ۵۵۵)
۵۷۰	فصل دهم - تقصيرات مقامات و مأمورين دولتي (مواد ۵۸۷ - ۵۷۰)
۵۷۱	فصل يازدهم - ارتشاء و ربا و کلاهبرداری (مواد ۵۹۶ - ۵۸۸)
۵۸۹	فصل دوازدهم - امتناع از انجام وظائف قانوني (ماده ۵۹۷)
۵۹۰	فصل سيزدهم - تعديات مأمورين دولتي نسبت به دولت (مواد ۶۰۶ - ۵۹۸)
۵۹۴	فصل چهاردهم - تَمَرُد نسبت به مأمورين دولت (ماده ۶۰۷)
۵۹۴	فصل پانزدهم - هتک حرمت اشخاص (مواد ۶۰۹ - ۶۰۸)
۵۹۵	فصل شانزدهم - اجتماع و تباني برای ارتکاب جرايم (مواد ۶۱۱ - ۶۱۰)
۵۹۶	فصل هفدهم - جرايم عليه اشخاص و اطفال (مواد ۶۲۳ - ۶۱۲)
۵۹۹	فصل هجدهم - جرايم ضدعفت و اخلاق عمومي (مواد ۶۴۱ - ۶۳۷)
۵۹۹	فصل نوزدهم - جرايم برضد حقوق تکاليف خانوادگي (مواد ۶۴۷ - ۶۴۲)
۶۰۱	فصل بيستم - قسم و شهادت دروغ و افشای سر (مواد ۶۵۰ - ۶۴۸)
۶۰۲	فصل بيست و يکم - سرقت و ربودن مال غير (مواد ۶۶۷ - ۶۵۱)
۶۱۰	فصل بيست و دوم - تهديد و اکراه (مواد ۶۶۹ - ۶۶۸)
۶۱۱	فصل بيست و سوم - ورشکستگي (مواد ۶۷۲ - ۶۷۰)
۶۱۱	فصل بيست و چهارم - خيانت در امانت (مواد ۶۷۴ - ۶۷۳)
۶۲۲	فصل بيست و پنجم - احراق و تخريب و اتلاف اموال و حيوانات (مواد ۶۸۹ - ۶۷۵)
۶۲۷	فصل بيست و ششم - هتک حرمت منازل و املاک غير (مواد ۶۹۶ - ۶۹۰)

۶۲۷	فصل بیست و هفتم - افتراء و توهین و هتک حرمت (مواد ۷۰۰-۶۹۷)
۶۳۰	فصل بیست و هشتم - تجاهر به استعمال مشروبات الکلی و قماربازی و ولگردی
۶۳۲	فصل بیست و نهم - جرایم ناشی از تخلفات رانندگی (مواد ۷۲۹-۷۱۴)
۶۳۵	جرایم رایانه‌ای (مواد ۷۸۳-۷۲۹)
۶۳۶	بخش یکم: جرایم و مجازات‌ها (مواد ۷۵۵-۷۲۹)
۶۳۷	فصل اول - جرایم علیه محرمانه‌گی داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی (مواد ۷۳۳-۷۲۹)
۶۴۲	فصل دوم - جرایم علیه صحت و تمامیت داده‌ها و سامانه‌های رایانه‌ای و مخابراتی
۶۴۶	فصل سوم - سرقت و کلاهبرداری مرتبط با رایانه (مواد ۷۴۱-۷۴۰)
۶۵۵	فصل چهارم - جرایم علیه عفت و اخلاق عمومی (مواد ۷۴۳-۷۴۲)
۶۵۸	فصل پنجم - هتک حیثیت و نشر اکاذیب (مواد ۷۴۶-۷۴۴)
۶۶۲	فصل ششم - مسئولیت کیفری اشخاص (مواد ۷۵۲-۷۴۷)
۶۶۴	فصل هفتم - سایر جرایم (ماده ۷۵۳)
۶۶۵	فصل هشتم - تشدید مجازات‌ها (مواد ۷۵۵-۷۵۴)
۶۶۷	بخش دوم: آیین دادرسی (مواد ۷۷۹-۷۵۶)
۶۶۸	فصل اول - صلاحیت (مواد ۷۷۹-۷۵۶)
۶۶۹	بخش سوم: سایر مقررات (مواد ۷۸۳-۷۸۰)
۶۷۰	قوانین خاص

۱. ق.م.ا قانون مجازات اسلامی
۲. ق.آ.د.ک قانون آیین دادرسی کیفری
۳. ق.م قانون مدنی
۴. ق.ت قانون تجارت
۵. ق.ا قانون اساسی
۶. ق.ش.ح.ا قانون شورای حل اختلاف
۷. ق.ج.س قانون جرم سیاسی
۸. ق.م.ج.ن.م قانون مجازات جرائم نیروهای مسلح
۹. ل.ق.ا.ک.و لایحه قانونی استقلال کانون وکلا
۱۰. ق.ج.ر قانون جرائم رایانه‌ای
۱۱. ق.م.ا.ص قانون مجازات اخلاص گران در صنایع
۱۲. ق.م.ا.ص.ن.ا قانون راجع به مجازات اخلاص گران در صنایع نفت ایران
۱۳. ق.پ.ب.ک قانون پولی بانکی کشور
۱۴. ق.م.ا.ن.ا.ک قانون مجازات اخلاص گران در نظام اقتصادی کشور
۱۵. ق.ح.ح.م قانون حمایت از حقوق مصرف کنندگان
۱۶. ق.ت.م.م.ا.ا.ک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشا، اختلاس و کلاهبرداری
۱۷. ل.ق.ا.ق.ق.ت لایحه قانونی اصلاح قسمتی از قانون تجارت
۱۸. ق.ت.ا قانون تأمین اجتماعی
۱۹. ق.ا.ک قانون استخدام کشوری
۲۰. ق.م.ق.ک.ا قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز
۲۱. ق.ت.ا.و قانون تصدیق انحصار وراثت
۲۲. ق.ص.چ قانون صدور چک
۲۳. ق.م.ق.ا قانون مبارزه با قاچاق انسان

حقوق جزا، به مثابه یکی از ارکان سترگ دانش حقوق، همواره در استقرار عدل و پاسداشت نظم اجتماعی، نقشی بنیادین ایفا کرده است. این شاخه از حقوق، در سرزمین ما، تاریخی دراز و آکنده از فراز و نشیب را پشت سر نهاده است. پیشینه قانون‌گذاری در عرصه حقوق کیفری، به دوران مشروطیت بازمی‌گردد؛ آنگاه که نخستین تلاش‌ها برای تدوین قوانینی مدون و سامان‌یافته آغاز شد. در همین زمان بود که قانون مجازات عمومی در سال ۱۳۰۴ خورشیدی به تصویب رسید و برای نخستین‌بار، چارچوبی مشخص و مدون برای جرایم و مجازات‌ها پدید آمد. هرچند این قوانین گامی بزرگ در مسیر قانون‌گذاری به شمار می‌رفت، با این همه، همچنان زیر نفوذ نظام‌های حقوقی مغرب‌زمین قرار داشت و از تطبیق کامل با مبانی اسلامی و ارزش‌های بومی سرزمین ما بی‌بهره بود. این نقصان، به‌سان زخمی کهنه، در کالبد نظام حقوقی کشور باقی ماند، تا آنکه پس از پیروزی انقلاب اسلامی، دگرگونی بنیادینی در ساختار حقوقی کشور پدید آمد. قانون‌گذار، با توجه به اقتضائات نوین و در راستای انطباق قوانین با موازین شرع مقدس اسلام، بر آن شد تا قانون مجازات اسلامی را به‌گونه‌ای نوین سامان دهد. بدین سان، قانون مجازات اسلامی نخستین‌بار در سال ۱۳۶۱ هجری خورشیدی، به صورت آزمایشی، به تصویب رسید. این قانون، در دهه‌های پسین، بارها مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت و سرانجام در سال ۱۳۹۲، قانونی جدید و جامع با عنوان قانون مجازات اسلامی تصویب گردید. این قانون، نه‌تنها دربردارنده اصول و قواعدی روشن‌تر و جامع‌تر بود، بلکه ضمن پایبندی به مبانی شرعی، از رهنمودهای دانشوران و دستاوردهای علمی و تخصصی نیز بهره‌مند شد با این همه، قانون مجازات اسلامی، همچون هر قانون دیگری، از آنجا که زنده و پویاست، همواره نیازمند بازنگری و اصلاح است. این پویایی، سبب شد تا قانون‌گذار در سال ۱۳۹۹، اصلاحاتی را به تصویب رساند که طی آن، پاره‌ای از مواد قانونی به‌روزرسانی گردید؛ چنین اصلاحاتی، گواهی بر آن است که قانون مجازات اسلامی، همواره در مسیر تکامل و انطباق با نیازهای جامعه و مقتضیات زمان، گام برمی‌دارد.

امروزه، با عنایت به جایگاه قانون مجازات اسلامی در نظام حقوقی کشور، این قانون به یکی از دروس اساسی و مهم برای تمامی دانشجویان و علاقه‌مندان به رشته حقوق در دانشگاه‌ها مبدل گردیده است. افزون بر این، قانون مذکور از مهم‌ترین منابع برای تحصیلات تکمیلی در مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری به شمار می‌آید و نقشی تعیین‌کننده در ارزیابی سطح دانش و آمادگی دانشجویان برای ورود به عرصه حرفه‌ای مشاغل حقوقی، از جمله وکالت، قضاوت و سردفتری، ایفا می‌کند؛ با در نظر گرفتن این اهمیت و نیاز روزافزون دانشجویان و داوطلبان آزمون‌های حقوقی، بر آن شدیم تا مجموعه‌ای جامع از سؤالات درس حقوق جزا را که در تمامی آزمون‌های حقوقی سالیان اخیر مطرح شده‌اند، گردآوری کرده و به‌صورت مفصل و مبسوط به تحلیل و تبیین آن‌ها بپردازیم.

شایان ذکر است که قانون مجازات اسلامی، به عنوان اصلی ترین و اساسی ترین قانون جزایی کشور، از دو بخش کلی و مهم تشکیل شده است:

۱. جزای عمومی:

این بخش به اصول و قواعد کلی ناظر بر جرایم و مجازات‌ها می‌پردازد و شامل مباحثی همچون عناصر تشکیل‌دهنده جرم، علل مواجهه جرم، عوامل رافع مسئولیت کیفری و انواع مجازات‌هاست.

۲- جزای اختصاصی:

این بخش خود به چهار قسمت تقسیم می‌شود:

- جرایم علیه اموال و مالکیت: جرایمی نظیر سرقت، کلاهبرداری و خیانت‌درامانت.
- جرایم علیه مصالح عمومی کشور: از قبیل محاربه و افساد فی الارض، جرایم اقتصادی، جرایم رایانه‌ای و امنیتی.

- جرایم علیه تمامیت جسمانی اشخاص: مانند قتل عمد، شبه‌عمد و غیرعمد، ضرب و جرح.

- جرایم علیه شخصیت معنوی اشخاص: از قبیل توهین، افتراء و نشر اکاذیب.

کتاب حاضر، که در برگیرنده تمامی موضوعات فوق‌الذکر است، با تحلیلی ژرف و موشکافانه از پرسش‌های آزمون‌های حقوقی، داوطلبان را یاری می‌رساند تا افزون بر تسلط بر مبانی نظری این دانش، با شیوه طرح سؤالات نیز آشنا گردند و توانایی پاسخگویی به پرسش‌های پیچیده و چالش‌برانگیز را در خود تقویت نمایند. اثر پیش رو، که به منظور ارائه منبعی جامع و دقیق برای داوطلبان آزمون‌های حقوقی به رشته تحریر درآمده، دارای ویژگی‌هایی منحصر به فرد است که آن را از سایر منابع مشابه متمایز می‌سازد. از جمله مهم‌ترین خصایص این اثر می‌توان به موارد ذیل اشاره نمود:

۱- کامل‌ترین مجموعه سؤالات آزمون‌های سنوات گذشته این کتاب شامل تمامی سؤالات آزمون‌های حقوقی (کارشناسی ارشد، دکتری، وکالت، قضاوت) از سال ۱۳۹۲ تا آخرین آزمون در سال ۱۴۰۳ است. این انتخاب دقیق بازه زمانی، بر اساس تطابق با قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲ صورت گرفته و به داوطلبان این امکان را می‌دهد که با سؤالاتی جدید، آشنا شوند.

۲. پرهیز از سؤالات تألیفی برخلاف بسیاری از منابع مشابه که حاوی سؤالات تألیفی و غیرواقعی هستند، این کتاب تنها به سؤالات آزمون‌های معتبر و رسمی پرداخته است. این ویژگی موجب می‌شود تا داوطلبان با سبک واقعی طراحی سؤالات آشنا شوند و از این رو، تجربه آزمون برای آنان ملموس‌تر و واقعی‌تر گردد.

نکته بسیار مهم: آزمون‌سازی (test making) حرفه بسیار دشوار و خطیری است و کتب زیادی در اروپا و آمریکا در این زمینه نگاشته شده است. اگر خواننده محترم فرصت مراجعه به کتب منتشره مزبور را داشته باشد، اهمیت و دشواری فوق‌الذکر در طرح سؤالات چهارگزینه‌ای را بهتر دریافت خواهد کرد. در طراحی سؤال، طراح سؤال (test maker) ابتدا صورت سؤال (stem) را بایستی با دقت و

وسواس فراوان آماده کرده و به گونه‌ای هوشمند نکات و اشاراتی (hints) که راهنمایی‌کننده آزمون دهنده (test takers) برای انتخاب دقیق‌ترین پاسخ باشد را در صورت سؤال قرار دهد. انتخاب گزینه‌ها (Choices) از طراحی صورت سؤال دشوارتر است. زیرا در یک تست استاندارد، توزیع گزینه صحیح در بین چهارگزینه بایستی با دقت فراوانی انجام شود که بتواند اولاً مخاطب را با چالش ذهنی در انتخاب روبه‌رو سازد، ثانیاً اگر پاسخ صحیح در یک گزینه به طور صددرصد قرار دارد، سایر گزینه‌ها نیز بایستی درصدی از پاسخ را داشته باشند. زیرا در این حالت است که می‌توان هدف از آزمون که تشخیص توانمندی و سنجش دانش مخاطب نسبت به موضوع است را تحصیل شده دانست. از این‌رو گفته شده که تست طراحی داشته بایستی دارای اعتبار (face validity and content validity) باشد. نتیجه این که طراحی تست امری است که نیازمند تخصص در آزمون‌سازی، تسلط کامل به موضوع و صرف زمان زیاد برای کنترل و نهایی‌سازی سؤال طراحی شده است و گاه طراحی یک تست روزها و بلکه هفته‌ها زمان نیاز دارد تا استاندارد لازم را کسب کرده باشد. اینک خواننده محترم بایستی خود قضاوت کند که کتب تستی که عمده‌تاً در زمان‌های بسیار کوتاه هزاران تست تألیفی را به داوطلب آزمون عرضه می‌کند، چه اعتباری می‌تواند داشته باشد؟!

۳. ارائه رفرنس دقیق طرح سؤالات برای هر سؤال، منبع طرح آن به صورت دقیق ذکر شده است. این شامل شماره ماده قانونی، شماره صفحه از کتاب مرجع و حتی شماره سطر می‌شود. این دقت در ارجاعات، به داوطلبان کمک می‌کند تا به آسانی به منابع اصلی دسترسی داشته و درک عمیق‌تری از مباحث حقوقی پیدا کنند.

۴. پاسخ‌های تشریحی جامع و مستند پاسخ‌ها به سؤالات، کاملاً تشریحی و با استناد به منابع معتبر و نظرات اساتید برجسته حقوق جزا تدوین شده‌اند. در این پاسخ‌ها، کوشش شده است تا از ارائه نظرات شخصی پرهیز شده و صرفاً تحلیل‌های علمی و مستند ارائه گردد. این امر به داوطلبان این امکان را می‌دهد که با دلایل و استدلال‌های صحیح آشنا شوند.

۵. تحلیل علت رد گزینه‌ها یکی از چالش‌های مهم داوطلبان، درک علت نادرستی گزینه‌های دیگر است. در این کتاب، برای هر سؤال، علت رد گزینه‌های نادرست نیز به صورت جامع توضیح داده شده است. این ویژگی به داوطلبان کمک می‌کند تا نه تنها پاسخ صحیح را بشناسند، بلکه با دلایل نادرستی گزینه‌های دیگر نیز آشنا شوند.

۶. پاسخ به تمامی سؤالات سخت و دشوار حتی سؤالاتی که ممکن است چالشی یا بسیار دشوار باشند، با دقت مورد بررسی قرار گرفته و پاسخ داده شده‌اند. این امر موجب می‌شود تا داوطلبان با هر نوع سؤالی که ممکن است در آزمون با آن مواجه شوند، آشنا شوند و اطمینان بیشتری در پاسخ‌گویی به سؤالات دشوار داشته باشند.

این اثر، که نخستین بار به زیور طبع آراسته می‌گردد، نه صرفاً صحیفه‌ای مکتوب، بلکه ثمرهٔ سال‌ها سعی بلیغ و ممارست پیگیر این بنده‌است، و کیلی که عمر خویش را در خدمت به اعتلای عدل و داد و تعلیم و تعلم حقوق کیفری سپری نموده، و نیز بهره‌مندی از رهنمودهای ارجمند و راهگشای اساتید بلندپایه و نام‌آور این عرصه. در این مسیر پر پیچ و خم، که با چالش‌ها و موانع گوناگون همراه بود، همواره کوشیده‌ام تا با تکیه بر دانش اندوخته و تجربهٔ حاصل از سالیان متمادی فعالیت در عرصهٔ حقوق و نشر حقوقی، اثری جامع، کارآمد و در عین حال، قابل فهم را به جامعهٔ حقوقی فرهیختهٔ تقدیم نمایم. یقین دارم که نقدها و پیشنهادات ارزشمند شما فرزندگان و صاحب‌نظران، همچون نوری فروزان، راهنمای این بنده در بهبود و ارتقای نسخه‌های آتی این اثر باشد.

امید است که این کتاب، که با عشق و دلسوزی فراوان به رشتهٔ تحریر درآمده، بتواند نقشی هرچند اندک، در توفیق و کامیابی شما عزیزان در آزمون‌های حقوقی و نیز در اعتلای سطح دانش حقوقی جامعهٔ گرانقدرمان ایفا نماید. مطالعهٔ دقیق، ژرف و توأم با تأمل این اثر، و تسلط بر مفاهیم و مباحث طرح‌شده در آن، می‌تواند گامی استوار، مطمئن و بلند در مسیر نیل به کامیابی‌های چشمگیر باشد. بی‌گمان، پشتکار، همت والای شما، و عزم راسخ شما در کنار این منبع ارزشمند، درهای موفقیت را به روی شما خواهد گشود و شما را در رسیدن به اهداف رفیعتان یاری خواهد کرد.

با آرزوی کامیابی، سربلندی و توفیق روزافزون برای تمامی خوانندگان ارجمند و فرزانه.

برای بهره‌گیری بهتر از این اثر، به کانال تلگرام (t.me/azmoonyar) مراجعه نمایید.

حمید قهرمانی

ROTBE_1_JAZA

هشدار مهم

مخاطب این هشدار تعداد محدود و انگشت‌شمار سارقان ادبی شناخته شده می‌باشند که دائماً منتظر فرصت هستند تا از ثمره تلاش و زحمات علمی دیگران سوءاستفاده نمایند. از این رو به اطلاع می‌رساند طبقه‌بندی سؤالات، نحوه پاسخ‌دادن، شیوه رفرنس‌دهی و سبک و سیاق پاسخ‌گویی سؤالات برای اولین بار توسط نگارنده در این کتاب ارائه می‌شود بنابراین هر گونه الگوبرداری به هر طریق با پیگیری قاطع واحد حقوقی این انتشارات مواجه می‌گردد.

کتاب اول

کلیات (مواد ۱-۲۱۶)

بخش اول

مواد عمومی (مواد ۱-۱۳)

سؤالات فصل اول: تعاریف (مواد ۱-۲)

۱. «الف» مبادرت به خرید یک بیت‌کوبین کرده و سپس آن را به «ب» می‌فروشد. در صورتی که این کار را از طریق صرافی‌های خارجی انجام داده باشد، مرتکب چه جرمی شده است؟
(ارشاد ۱۴۰۲)

(۱) پولشویی	(۲) قاچاق ارز
(۳) تحصیل مال از طریق نامشروع	(۴) مرتکب جرمی نشده است.
۲. مقررات موضوعه مربوط به کدام یک از نهادهای حقوق کیفری طبق قانون مجازات اسلامی ۱۳۹۲ به صراحت نسخ شده است؟
(ارشاد ۱۳۹۳)

(۱) کیفرهای اصلی	(۲) کیفرهای تعزیری
(۳) کیفرهای تکمیلی	(۴) اقدام‌های تأمینی و تربیتی
۳. شخصی نوار و تصاویری که عفت و اخلاق عمومی را جریحه‌دار می‌نماید، فقط نگهداری می‌کند. عمل وی کدام است؟
(وکالت ۱۳۹۳)

(۱) تظاهر به عمل حرام	(۲) معاونت در جرم
(۳) فاقد وصف جزایی است.	(۴) جرم محسوب می‌شود.
۴. کدام یک از رفتارهای زیر، جرم نیست؟
(ارشاد ۱۳۹۶)

(۱) تدلیس در ازدواج توسط زوجه	(۲) یاد کردن سوگند دروغ در دعاوی حقوقی
(۳) دفن بدون جواز جنازه ای که به طور طبیعی فوت کرده	(۴) عدم ثبت واقعه ازدواج یا طلاق، بدون عذر موجه توسط زوجه
۵. آقای «الف» که در ساحل دریا به حرفه نجات غریق اشتغال دارد. با مشاهده‌ی استمداد فردی در دریا در شرایطی که امکان کمک رسانی به او را دارد، از نجات وی خودداری می‌کند. ترک فعل او بر اساس کدام یک از مبانی زیر جرم تلقی می‌شود؟
(ارشاد ۱۳۹۳)

(۱) ترک وظیفه ناشی از قرارداد	(۲) ترک وظیفه ناشی از ایجاد خطر قبلی
(۳) ترک وظیفه ناشی از وجود رابطه خاص	(۴) ترک وظیفه ناشی از پذیرش اختیاری مسؤولیت

۶. شخصی برای راه اندازی کارگاهی، وامی از بانک دولتی دریافت می‌دارد و کارگاه مذکور را راه اندازی می‌کند. او در زمان سررسید، عمداً از بازپرداخت وام خودداری می‌نماید. حکم عمل وی چیست؟

(ارشد ۱۳۹۵)

- (۱) تصرف غیرمجاز در اموال دولتی
(۲) خیانت در امانت
(۳) جرم نیست.
(۴) کلاهبرداری

۷. جمشید به بهانه تأمین هزینه عمل جراحی فرزندش، مبلغی را برای مدت یک سال از فریدون قرض می‌کند. جمشید بر خلاف ادعایش، وجهی را که قرض گرفته برای خرید ارز استفاده می‌کند. سپس ارز را به فروش رسانده و سود قابل توجهی کسب می‌کند. آنگاه بدهی خود را با شش ماه تأخیر می‌پردازد. رفتار وی مصداق کدام مورد است؟

(دکتری ۱۳۹۶)

- (۱) خیانت در امانت
(۲) فاقد وصف کیفری
(۳) کلاهبرداری
(۴) تحصیل مال از طریق نامشروع

۸. کارمندی برای کار معینی، یک مبلغ اما در چند نوبت، از کسی رشوه می‌گیرد، رفتار او چه جرمی است؟

(ارشد ۱۳۹۶)

- (۱) مرکب
(۲) مستمر
(۳) به عادت
(۴) آنی

۹. «الف» و «ب» ماشینی را به مقصد معین با قیمتی خاص به صورت درisst کرایه می‌کنند. در انتهای مسیر، برخلاف واقعیت وانمود می‌کنند که پول همراه نداشته و باید از عابر بانک برداشت کنند، اما به محض پیاده شدن و بدون پرداخت کرایه فرار می‌کنند. رفتار ایشان از نظر کیفری، چه وصفی دارد؟

(ارشد ۱۳۹۷)

- (۱) خیانت در امانت
(۲) سرقت
(۳) فاقد وصف مجرمانه است.
(۴) کلاهبرداری

۱۰. کدام یک از جرایم زیر، مستمر است؟

(ارشد ۱۳۹۷)

- (۱) آدم‌ربایی
(۲) شنود رایانه‌ای
(۳) دسترسی غیرمجاز
(۴) توقیف غیرقانونی

۱۱. کدام مورد در خصوص اصول حاکم بر حقوق جزا صحیح است؟

(ارشد ۱۳۹۸)

- (۱) در صورت وجود دو تفسیر نسبت به مقرر قانونی، تفسیری که با اصول هماهنگ است، صحیح‌تر است.
(۲) اصول زمانی قابل اعمال است که الزاماً در قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی آمده باشد.
(۳) اصول حقوق جزا منحصر به مواردی است که در قانون اساسی ذکر شده است.
(۴) اصول حاکم بر حقوق جزا در باب مسئولیت کیفری، استثنایزیر نیست.

۱۲. کدام یک از جرایم زیر، مستمر محسوب می‌شوند؟ (ارشد ۱۳۹۸)

- (۱) تبانی برای ارتکاب جرم علیه امنیت داخلی یا خارجی (۲) رها کردن طفل در محل خالی از سکنه
- (۳) تغییر غیرمجاز کاربری اراضی (۴) تصرف عدوانی

۱۳. «حسین» راننده یک شرکت خصوصی است که در زمینه حمل و نقل غله فعالیت می‌کند. شرکت مزبور حمل غلات متعلق به یک اداره دولتی را به عهده گرفته است و «حسین» موظف می‌شود تا با کامیون، غلات را منتقل کند. وی با سرعت غیرمجاز در جاده خاکی حرکت کرده و بی احتیاطی او باعث می‌شود مقدار غله‌ای که از درزهای کامیون خارج می‌شود بیش از حد معمول باشد، «حسین» مرتکب چه جرمی شده است؟ (ارشد ۱۳۹۹)

- (۱) تضییع اموال عمومی (۲) خیانت در امانت
- (۳) در حکم اختلاس (۴) مرتکب جرمی نشده است.

۱۴. «الف» که می‌داند «ب» دوست «ج» (قاضی دادگستری) است. از «ب» می‌خواهد که با «ج» تماس گرفته و از وی بخواهد در پرونده او دقت کند. «ب» با «ج» تماس گرفته و از وی می‌خواهد پرونده «الف» را با دقت بخواند نهایتاً «ج» با تشخیص مجرمیت «الف» وی را محکوم می‌کند. «ب» مرتکب چه جرمی شده است؟ (ارشد ۱۳۹۹)

- (۱) شروع به اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی
- (۲) اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی
- (۳) تلاش جهت فراری دادن متهم از محاکمه
- (۴) مرتکب جرمی نشده است.

۱۵. «الف» برای فروش غیرقانونی مال دیگری به «ج»، از دوستش «د» در اداره ثبت، مشخصات مالک را مطالبه می‌کند. «د» در پی اصرار «الف» و برای رها شدن از دست وی، اسم و مشخصاتی موهوم در اختیار وی قرار می‌دهد و «الف» با این مشخصات، اوراقی را جعل و به عنوان وکیل مالک، ملک را به «ج» منتقل می‌کند، وصف رفتار «د» کدام است؟ (ارشد ۱۴۰۰)

- (۱) مسئولیت ناشی از رفتار غیر در جرم انتقال مال غیر (۲) شرکت در انتقال مال غیر
- (۳) معاونت در انتقال مال غیر (۴) جرم نیست.

۱۶. در خصوص عنصر روانی جرم، کدام گزینه صحیح است؟ (ارشد ۱۴۰۰)

- (۱) جرایم غیر عمد فاقد عنصر روانی هستند.
- (۲) جرایم مطلق به عکس جرایم مقید نیاز به عنصر روانی ندارند.
- (۳) جنایت خطای محض توسط فرد عاقل و بالغ، فاقد عنصر روانی نسبت به مجنی علیه است.
- (۴) در جرایم عمدی مرکب از دو یا چند رفتار، وجود عنصر روانی در یک رفتار برای تحقق جرم کفایت می‌کند.

۱۷. معیار تشخیص جرم نظامی کدام است؟
 (۱) شخصیت مرتکب - ذهنیت مرتکب
 (۲) موضوع جرم - نوع جرم - ذهنیت مرتکب
 (۳) شخصیت مرتکب - نوع جرم
 (۴) موضوع جرم - ذهنیت مرتکب
۱۸. کارمند دولت، وجوهی را که اشتباهاً به حساب او در بانک واریز شده، برداشت می‌نماید. او به کدام اتهام، قابل تعقیب کیفری است؟
 (۱) هیچ اتهامی
 (۲) تحصیل مال از طریق نامشروع
 (۳) اختلاس
 (۴) تصرف غیرقانونی اموال دولتی
۱۹. کالایی به امین داده شده که به قیمت معین بفروشد و وجه آن را به مالک کالا رد کند، لیکن امین کالا را گران‌تر از قیمت معهود فروخته و مابه‌التفاوت را مسترد نکرده است. چه اتهامی متوجه امین است؟
 (۱) گران‌فروشی
 (۲) خیانت در امانت
 (۳) هیچ اتهامی
 (۴) تصرف غیرقانونی
۲۰. احمد به بهرام اجازه می‌دهد ۲۰ کیلوگرم از میوه‌های باغ را چیده و برای مصرف شخصی ببرد. بهرام پنج کیلوگرم را مصرف کرده و ۱۵ کیلوگرم از این میوه‌ها را به فروش می‌رساند. وی مرتکب کدام جرم شده است؟
 (۱) فروش مال غیر
 (۲) تصرف غیرقانونی در اموال دیگری
 (۳) مرتکب جرمی نشده است.
 (۴) خیانت در امانت
۲۱. «الف» با کشیدن سلاح و ایجاد رعب، دیگری را به استرداد گوشی همراه متعلق به خود وادار کرده است. «الف» به چه جرمی، قابل تعقیب کیفری است؟
 (۱) تهدید
 (۲) اخاذی
 (۳) محاربه
 (۴) هیچ جرمی
۲۲. «الف» حین عبور از خیابان، کیفی را در مسیر خود پیدا می‌کند و با تصرف آن، به سرعت از محل فرار می‌کند. مالک در آن لحظه و در تعقیب او موفق نمی‌شود کیف را به علت مقاومت متصرف از او بازپس بگیرد. «الف» به چه اتهامی، قابل تعقیب کیفری است؟
 (۱) خیانت در امانت
 (۲) سرقت
 (۳) تحصیل مال از طریق نامشروع
 (۴) هیچ اتهامی
۲۳. یک جهانگرد خارجی اتومبیلی را کرایه می‌کند. در پایان گشت‌وگذار، کیف پر از پول خود را جلوی راننده می‌گیرد تا کرایه خویش را از کیف بردارد. اما راننده با علم به ناآگاهی توریست از ارزش پول‌های رایج و با سوءنیت، مبلغ هنگفتی را از کیف برمی‌دارد. رفتار وی مصداق چه جرمی است؟
 (۱) خیانت در امانت
 (۲) تحصیل مال از طریق نامشروع
 (۳) سرقت
 (۴) فاقد عنوان مجرمانه است.

(ارشد ۱۴۰۰)

(وکالت ۱۳۹۵)

(وکالت ۱۳۹۶)

(قضاوت ۱۳۹۶)

(وکالت ۱۳۹۷)

(وکالت ۱۳۹۷)

(وکالت ۱۳۹۷)

۲۴. «الف» با مراجعه به یک شخص نیکوکار، به دروغ وانمود می‌کند که سند ازدواجی که در دست اوست مربوط به دخترش است و برای تهیه جهیزیه به او، نیاز به کمک مالی دارد و از این طریق، با فریب شخص نیکوکار، مبلغ ۱۰ میلیون تومان از او دریافت می‌کند. رفتار «الف» مشمول کدام یک را عناوین زیر است؟

(قضاوت ۱۳۹۷)

(۱) دروغ صرف و فاقد عنوان مجرمانه

(۲) تکدی

(۳) کلاشی

(۴) توسل به وسایل متقلبانه و کلاهبرداری

۲۵. شخصی با ارائه مدرک مجعول در دانشگاه به مدت چهار سال مشغول تحصیل می‌شود. جرم وی از چه نوع است؟

(مرکز وکلای ۱۴۰۲)

(۱) مرکب

(۲) به عادت

(۳) مستمر

(۴) آنی

پاسخنامه فصل اول - تعاریف

۱- گزینه (۴) صحیح است. به استناد ماده ۲ ق.م.ا. ۱۳۹۲.^۱

✍ **پاسخ تشریحی:** در خصوص رمز ارزها و به‌ویژه بیت کوین (Bit coin)، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اعلام کرده است که انتشار این رمز ارزها با پشتوانه طلا، فلزات گرانبها و ریال در انحصار این بانک است. بنابراین می‌توان استنباط کرد که سایر اشخاص از فعالیت در این خصوص ممنوع می‌باشند. بانک مرکزی با استناد به قانون پولی و بانکی کشور (مصوب ۱۳۵۱ و اصلاحات بعدی آن) می‌گوید که تولید و انتشار پول رایج و تعیین ابزارهای پرداخت در انحصار وی می‌باشد. از سوی دیگر شورای عالی مبارزه با پولشویی نیز در دی ماه ۱۳۹۶ و در سی امین جلسه خود مشخصاً به کارگیری ابزار «بیت کوین» و سایر ارزهای مجازی در تمامی مراکز پولی و مالی کشور را ممنوع نمود. با توجه به مقدمه فوق به این نتیجه می‌رسیم که خرید و فروش «بیت کوین» در کشور ایران در مراکز رسمی ممنوع است. اما از آنجایی که «ممنوعیت» لزوماً «مجازات» به دنبال ندارد و از دیدگاه حقوق کیفری امروزی جرم، رفتار ارادی ممنوع قابل مجازات است و آن را از سایر رفتارهای ممنوع جدا می‌کند، می‌توان نتیجه گرفت که خرید و فروش مذکور در صورت سوال جرم نیست. زیرا ماده ۲ ق.م.ا. ۱۳۹۲ رفتار را جرم محسوب کرده که در قانون برای آن «مجازات» تعیین شده باشد. بنابراین اگر شما به قانون مبارزه با پولشویی (مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی) یا قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز (مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات بعدی) و همچنین ماده ۲ ق.ت.م.ا.ا.ک (مصوب ۱۳۶۷ با اصلاحات بعدی) که ماده قانونی تحصیل مال از طریق نامشروع است مراجعه کنید، این نکته روشن می‌شود که هیچ‌گونه نصی در خصوص مجازات خرید و فروش رمز ارز بیت کوین مطرح نشده است. همچنین بررسی قوانین و مقررات در این زمینه از یکسو، نشانگر فقدان مقرره‌ی قانونی مشخصی در خصوص رمز ارزها می‌باشد و از سوی دیگر، باید به این نکته اشاره کرد که صرافی‌های موجود در کشور در حال حاضر تنها مجاز به انجام معاملات «ارزهای رایج خارجی» هستند و مجوزی برای معامله رمز ارزها ندارند. این امر با بررسی «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» مصوب مرداد ۱۳۹۳ قابل مشاهده است.

✍ **علت رد سایر گزینه‌ها: گزینه اول غلط است.** زیرا مطابق بند «الف» ماده ۲ قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶، پولشویی عبارت است از تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از

^۱ - به استناد نظر موافق دکتر عباس منصوری‌آبادی در کتاب کلیات حقوق جزا، ص ۲۱، دو سطر مانده به آخر، انتشارات میزان، چاپ هفتم، پاییز ۱۴۰۱ و همچنین کتاب ارزهای مجازی (جهانی شدن بزهکاری و سیاست جنایی) دکتر عارف خلیلی پاچی، صفحات ۲۸۸ تا ۲۹۰، انتشارات میزان، چاپ اول، تابستان ۱۴۰۱ و کتاب مبانی و قواعد نقل و انتقال ارز، صفحات ۴۴ تا ۴۸، دکتر سجاد عسگری، انتشارات مجد، چاپ اول، ۱۳۹۸

ارتکاب جرایم با علم به منشاء مجرمانه آن. به عبارت دیگر در پولشویی ما با یک جرم منشاء روبرو هستیم که عواید حاصل از آن وارد معامله‌ی جدید به ظاهر قانونی می‌شود و به اصطلاح آن پول کثیف در معامله جدید تطهیر می‌شود. در حالی که در فرض سوال رفتار «الف» جرم نیست تا بتوان به آن عنوان پولشویی داد. **گزینه دوم غلط است.** چون بر اساس بند «الف» ماده ۱ قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز هر فعل یا ترک فعلی که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و بر اساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود، قاچاق کالا و ارز نامیده می‌شود. پرواضح است که اولاً محل مبادله در صرافی خارج از کشور بوده و ثانیاً برای خرید بیت کوین مجازات تعیین نشده است، بنابراین جرم نیست. **گزینه سوم غلط است.** به دلیل اینکه تحصیل مال از طریق نامشروع موضوع ماده ۲ ق.ت.م.ا.ک ۱۳۶۷ با اصلاحات بعدی است که می‌گوید: «هرکس به نحوی از انحاء امتیازاتی را که به اشخاص خاص به جهت داشتن شرایط مخصوص تفویض می‌گردد نظیر جواز صادرات و واردات و آنچه عرفاً موافقت اصولی گفته می‌شود در معرض خرید و فروش قرار دهد و یا از آن سوء استفاده نماید و یا در توزیع کالاهایی که مقرر بوده طبق ضوابطی توزیع نماید مرتکب تقلب شود و یا بطور کلی مالی یا وجهی تحصیل کند که طریق تحصیل آن فاقد مشروعیت قانونی بوده است مجرم محسوب و علاوه بر رد اصل مال به مجازات سه ماه تا دو سال حبس و یا جریمه نقدی معادل دو برابر مال بدست آمده محکوم خواهد شد.» همانطور که مشاهده می‌کنید رفتار «الف» با موارد گفته شده در این ماده قابل تطبیق نیست.

۲- گزینه (۴) صحیح است. به استناد ماده ۷۲۸ ق.م.ا.ک ۱۳۹۲^۱

ک پاسخ تشریحی: در خصوص نسخ قوانین با دو نوع نسخ روبرو هستیم: نسخ ضمنی و نسخ صریح. در نسخ ضمنی قانون موخر بدون آنکه به شکل صریح نسخ یک قانون مقدم را اعلام کند، به دلیل تعارض ماهوی با مفاد قانون مقدم موجب نسخ آن می‌شود مثلاً به موجب ماده ۱۴ ق.آ.د.م مصوب ۱۳۷۹ درخواست تامین دلیل و امارات را از دادگاهی باید درخواست کرد که دلایل و امارات مورد درخواست در حوزه‌ی آن واقع شده است. در اینجا با نسخ ضمنی روبرو هستیم چرا که قانون موخر (شورای حل اختلاف مصوب ۱۴۰۲) در خصوص تامین دلیل با قانون مقدم (قانون آیین دادرسی مدنی) در تعارض است و ما به قانون موخر عمل می‌کنیم زیرا آخرین اراده قانونگذار است؛ در بند ۷ ماده ۱۲ ق.ش.ج.ا. مصوب ۱۴۰۲ درخواست تأمین دلیل در صلاحیت دادگاه صلح قرار گرفته است. اما گاهی قانونگذار به صراحت قانون مقدم را نسخ می‌کند مثل ماده ۷۲۸ ق.م.ا.ک ۱۳۹۲ که صراحتاً قانون اقدامات تأمینی مصوب ۱۳۳۹/۲/۱۲ را الغا کرده است.

۱- به استناد نظر دکتر فرید محسنی در کتاب شرح قانون مجازات اسلامی، ص ۲۴۸، سطور ۶ تا ۱۲، انتشارات مرکز مطبوعات و